

Осадча О.О.,
д.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Національний університет водного
господарства та природокористування

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

У 2015 році Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію «Перетворення нашого світу: порядок денний в області сталого розвитку до 2030 року» [1], якою затверджено перелік глобальних цілей в області стійкого розвитку. Цей порядок денний є безпрецедентним за своїм масштабом та значенням, адже прийнятий всіма країнами та стосується всіх з урахуванням різних національних реалій, можливостей, рівнів розвитку, з дотриманням національних стратегій і пріоритетів. Цілі, передбачені резолюцією, носять комплексний характер, забезпечують збалансованість трьох компонентів стійкого розвитку – економічного, соціального та екологічного.

Усвідомлюючи необхідність змін в організації роботи бухгалтера та методиці бухгалтерського обліку, Міжнародною федерацією бухгалтерів у 2016 році був підготовлений документ «Внесок бухгалтерського обліку у досягнення цілей сталого розвитку» [2], який корелює з резолюцією Генеральної Асамблеї ООН «Перетворення нашого світу: порядок денний в області сталого розвитку до 2030 року». Однак, із 17 цілей, визначених Організацією Об'єднаних Націй, було обрано лише 8 – ті, що стосуються обліку.

Оскільки Україна є членом Організації Об'єднаних Націй, наша економічна та політична системи поступово змінюються на виконання резолюції «Перетворення нашого світу: порядок денний в області сталого розвитку до 2030 року». Безумовно, вітчизняна облікова система також повинна змінитися. Розглянемо, яким чином бухгалтерський облік може вплинути на забезпечення сталого розвитку нашої держави, опираючись на рекомендації Міжнародної федерації бухгалтерів.

Саме освіта визнається критичним фактором при подоланні крайньої бідності. Досягнення цілі 4 – якісної освіти у галузі бухгалтерського обліку – можливо при посиленні співпраці між представниками закладів вищої освіти та бізнесу, державного сектору.

Важлива роль у посиленні якості облікової освіти та розвитку бухгалтерського обліку належить професійним об'єднанням бухгалтерів. В Україні найвідомішими є – Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, представництво Асоціації присяжних сертифікованих бухгалтерів (АССА), представництво Привілейованого інституту управлінських бухгалтерів (СІМА), Спілка аудиторів України, Українська асоціація сертифікованих бухгалтерів і аудиторів, Рада незалежних бухгалтерів та аудиторів та ін. Світовий досвід підтверджує ефективність об'єднання професійних організацій як в межах однієї країни, так і сусідніх країн (яскравий досвід – злиття і

консолідація професійних об'єднань Австралії та Нової Зеландії). Однак, вітчизняні реалії суперечать міжнародним тенденціям: в Україні працює півмільйона бухгалтерів, з яких 80% взагалі не перебувають ні в якій професійній організації, а 20% (що залишилися) входять в більш ніж двадцять об'єднань, з яких основна частина є клубами за інтересами. Крім того, в усьому світі бухгалтер і аудитор розуміються як одна професія – робота одного професіонала доповнюється роботою іншого, а не протиставляються, як у нас [3].

Надзвичайно важливою ціллю сталого розвитку, реалізація якої безпосередньо стосується бухгалтерського обліку, є ціль № 9 – індустріалізація, інновації, інфраструктура. Високоякісна економічна інфраструктура підтримує економічну активність, є потужним інструментом сприяння бізнесу та фактором надходження інвестицій. На останньому саміті бізнес-лідерів країн Великої двадцятки (В20), який відбувся в Туреччині у вересні 2015 року, були оприлюднені рекомендації, спрямовані на зростання інвестицій приватного сектору у формування такої інфраструктури. Основною з рекомендацій для G20 є покращення інфраструктури інвестиційної системи з метою сприяння розвитку інфраструктури як активу, одним із етапів досягнення якої є розробка сприятливого регуляторного середовища. Оскільки інтегрована звітність – джерело інформації про ресурси та взаємовідносини, які використовує і на які впливає суб'єкт господарювання, а також пояснює, яким чином підприємство взаємодіє з зовнішнім середовищем і капіталами для створення вартості протягом короткострокового, середньострокового та довгострокового періодів, країнам Великої двадцятки було рекомендовано сприяти поширенню та впровадженню інтегрованої звітності.

Очевидно, що облік та обліковець – особа, відповідальна за його ведення на окремому суб'єкті господарювання, чинить прямий та опосередкований вплив на досягнення цілей сталого розвитку. Активне впровадження інтегрованої звітності спричинило виникнення нових об'єктів бухгалтерського обліку. Нові види бухгалтерського обліку (зокрема, екологічний облік, соціальний облік) потребують нових методологічних підходів. Посилюється увага до зростання якості обліково-аналітичної інформації. Вищеперераховане вимагає від обліковця бути інноваційним у своїй роботі, постійно поглиблювати і оновлювати свої знання, інтегруватися у світову облікову спільноту.

Список використаних джерел

1. *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development : The resolution adopted by the General Assembly of United Nations on 25 September 2015 A/RES/70/1/.*
2. *International Federation of Accountants. The 2030 Agenda for Sustainable Development: A Snapshot of the Accountancy Profession's Contribution / International Federation of Accountants. – New York, 2016.*
3. *Савченко А. Як об'єднати півмільйона бухгалтерів і аудиторів / Алла Савченко // Проект Новое Время. – 05 липня 2017 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://biz.nv.ua/ukr/experts/savchenko_alla/jak-ob-jednati-pivmilijona-buhgalteriv-i-auditoriv-1433631.html.*